

Journalisten och yttrandefrihetsexperten Nils Funcke varnar för konsekvenserna av public service-utredningens uppdrag. Bild: Janerik Henriksson/TT 1/2

Nils Funcke: *Så lätt förvandlas SVT till "Statstelevisionen"*

Kulturdebatt • Vackra ord om oberoende väger lätt när möjligheterna för regeringar att styra public service-företagen stärks. När SVT och SR vid krig och krigsfara inordnas i totalförsvaret och blir en del av Sveriges krigsansträngningarna krävs starka kommersiella medier, skriver Nils Funcke.

Det här är en debattartikel. Syftet med texten är att påverka och åsikterna är skribentens egna.

Nils Funcke

🕒 08:53 - 5 mar, 2023

Kulturministrar på rad har deklarerat och försäkrat att regeringen slår vakt om den oberoende journalistiken. Vackert så.

betonar betydelsen av "integritet och redaktionellt oberoende" och att stå fri från "ekonomiska och politiska intressen".

Men ord och handling är inte alltid ett, inte ens i samma dokument.

Public service-bolagen utgör en del av totalförsvaret. Om Sverige hamnar i krig och regeringen inför högsta beredskap ska bolagen "lyda direkt under regeringen". Även vid "skärpt beredskap" vid krigsfara eller "utomordentliga" förhållanden av krig utanför Sveriges gränser kan regeringen aktivera lydndsbestämmelsen.

Därmed skulle den statliga televisionen förvandlas till Statstelevision.

Det ingår inte i utredningens uppdrag att ompröva lydndsbestämmelsen. I stället ska den införas i lag.

Public service-företagens verksamhet är genomreglerad. Tillstånden och villkor beslutas av regeringen. Regeringen utser ledamöterna i den statliga tillsynsmyndigheten, Granskningsnämnden. Enligt direktiven är det "angeläget" att nämnden ges "utökade möjligheter att granska innehållet och meddela sanktioner".

Påståendet att anslaget till företagen fastställs för hela tillståndsperioden på åtta år "värnar oberoendet" är en illusion. Varje statsbudget tas för sig och det finns inget som hindrar en regeringen att årligen justera anslagen.

Regeringen vill också att tillsynen över public service-bolagen utökas till att omfatta samtliga publiceringar som företagen gör på sina webbplats. En vidgad tillsyn som programföretagen av någon obegriplig anledning inte bara accepterar utan även efterfrågat.

”

Men den dag statsnyttan kräver det kommer den i dag ofta lysande och granskande journalistiken i SVT och SR att snöpas.

För att förstå vad den yttersta styrningen, "lyda direkt under regeringen", innebär är det nödvändigt se vilka möjligheter regeringen har att utöva denna lydnd.

statsråden och myndigheternas ledning. Med utnämningmakten kan regeringen avsätta myndighetschefer.

Riksdagens konstitutionsutskott har förklarat att regeringen "i en nödsituation", om den inte är nöjd med myndighetens arbete, är fri att "ta över verkställande uppgifter".

Även om public service-företagen är underkastade statlig tillsyn och finansieras med offentliga medel har de i fredstid ett starkare oberoende jämfört med myndigheterna.

Men den dag statsnyttan kräver det kommer den i dag ofta lysande och granskande journalistiken i SVT och SR att snöpas. Nyhetsförmedlingen skulle vid höjd beredskap inordnas i det övergripande intresset att värna Sveriges oberoende. Regeringens nationella säkerhetsrådgivare, Henrik Landerholm, uttryckte det för något år sedan som att "public servicebolagen ska lyda direkt under regeringen för att markera att alla offentligt finansierade och styrda verksamheter i vårt land ska bidra till krigsansträngningarna".

Det är klartext utan förskönande och sövande omskrivningar.

Det gör det också möjligt att förstå den betydelse dagspressen, tidskrifterna och kommersiella etermedier har och än mer kommer att få i ett skymningsläge. Ökad styrning av public service kräver ökad frihet för kommersiella medier.

Denna insikt har i varje fall fått ett visst fotfäste bland regeringspartierna. I direktiven framhålls vikten av livskraftiga kommersiella medier och att public service-bolagens påverkan på mediemarknaden ska analyseras.

Läs mer i GP Kultur:

LÄS OCKSÅ: [Snart kan yttrandefriheten begränsas ytterligare](#)

LÄS OCKSÅ: [Grundlagsskydda public service-mediernas oberoende](#)

LÄS OCKSÅ: [Öppet brev till kulturpolitiska talespersoner i M, KD och L](#)

Anmäl dig till vårt nyhetsbrev

GP:s kulturredaktion tipsar om veckans snackisar, händelser och guidar dig till Göteborgs kulturliv.

För att anmäla dig till nyhetsbrevet behöver du ett digitalt konto, vilket är kostnadsfritt och ger dig flera fördelar. Följ instruktionerna och anmäl dig till nyhetsbrevet [här](#).

Följ

Ämnen i den här artikeln

Kultur

Följ

Politik

Följ

Journalistik

Följ

SVT

Följ

Svensk politik

Följ

Kulturdebatt

Följ

Dela

Dela

Kopiera länk

Kommentarer

Kommentera artikeln

Vad tycker du? Här nedan kan du kommentera artikeln via tjänsten Ifrågasätt. Märk väl att du behöver skapa ett konto och logga in först. Tänk på att hålla god ton och att inte byta ämne. Visa respekt för andra skribenter och berörda personer i artikeln. Inlägg som bedöms som olämpliga kommer att tas bort och GP förbehåller sig rätten att använda kommentarer i redaktionellt innehåll.

Det finns **4 kommentarer**. Delta i diskussionen! ▼

Kommentarer från [IFRÅGASÄTT](#)

Recension: "Jag ser allt du gör" på Hagateatern i Göteborg

Redan kund? [Logga in här](#)

2 månader för endast 1 kr

Du får tillgång till allt innehåll på gp.se. Ingen bindningstid.

[Visa allt som ingår](#) ▾

KÖP

*Prova 2 månader för 1 kr, därefter ordinarie pris 139 kr/mån. Ingen bindningstid.

Inget svenskt personnummer? [Beställ här istället.](#)

Om du genomför ett köp intygar du att du tagit del av våra [Allmänna villkor](#) och vår [Integritetspolicy](#).

Grundades 1813 som Göteborgs-Posten.

Ansvarig utgivare: Christofer Ahlqvist

Adress: Göteborgs-Posten, Polhemsplatsen 5,
405 02 Göteborg Sverige

Telefon: 031-62 40 00

Mina sidor

[Prenumerera](#)

[E-tidningen](#)

[Korsord](#)

[Kundservice](#)

Göteborgs-Posten

[Instagram](#)[Linkedin](#)[Twitter](#)

Om GP

[Annonsera företag](#)[Annonsera privat](#)[Lediga tjänster](#)[Regler & Villkor](#)[Cookies](#)[Integritetspolicy](#)[Om GP](#)

Göteborgs-Posten ingår i mediakoncernen Stampen Media tillsammans med Alingsås-Kuriren, Alingsås Tidning, Bohusläningen, Hallands Nyheter, Hallandsposten, Härryda-Posten, Kungsbacka-Posten, Kungälv-Posten, Lerums Tidning, Mark-Posten, Melleruds Nyheter, Mölndals-Posten, Nya Varbergsposten, Partille Tidning, ST-tidningen Strömstads Tidning, TTELA, Distribution- och logistikbolaget VTD